Den Europæiske Unions
Tidende

DA
L-udgaven

2026/2329

23.10.2026

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2026/2329

af 21. oktober 2026

om overvågning af forekomsten af N-nitrosaminer i fødevarer

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (»autoriteten«) vedtog i 2023 en udtalelse om de risici for menneskers sundhed, der er forbundet med forekomsten af N-nitrosaminer (N-NA'er) i fødevarer ([1]). I denne udtalelse vurderede autoriteten de 10 kræftfremkaldende N-nitrosaminer (TCNA'er), der vides at forekomme i fødevarer, nemlig N-nitrosodimethylamin (NDMA), N-nitrosomethylethylamin (NMEA), N-nitrosodiethylamin (NDEA), N-nitrosodipropylamin (NDPA), N-nitrosodibutylamin (NDBA), N-nitrosomethylanilin (NMA), N-nitrososarcosin (NSAR), N-nitrosomorfolin (NMOR), N-nitrosopiperidin (NPIP) og N-nitrosopyrrolidin (NPYR). Den konkluderede, at eksponeringsmargenen (MOE) for TCNA'er ved højere eksponeringsniveauer giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

(2) Autoriteten anbefalede, at der indsamles flere data om forekomst af TCNA'er i forarbejdet kød og andre forarbejdede fødevarer og om produkter, der tilberedes på forskellige måder, med og uden tilsætning af fødevaretilsætningsstofferne nitrater (E 251-252) og nitritter (E 249-250). Den anbefalede også, at der indhentes data om den mulige forekomst i fødevarer af kræftfremkaldende N-NA'er, bortset fra TCNA'er. Den anbefalede desuden, at der udføres yderligere arbejde for at standardisere en følsom analysemetode til kvantificering af de kræftfremkaldende N-NA'er, både flygtige og ikke-flygtige, i forskellige fødevarer. Endelig anbefalede autoriteten, at der indsamles flere oplysninger om de faktorer, der fører til relativt høje niveauer af N-NA'er i visse fødevarer, for at kunne identificere de foranstaltninger, der forhindrer eller reducerer forekomsten af N-NA'er i disse fødevarer.

(3) Resultaterne af overvågningen af N-nitrosaminer bør være pålidelige og sammenlignelige, og det er særlig vigtigt, at der i forbindelse med analysemetoden er fastsat en lav kvantificeringsgrænse (LOQ). Der bør derfor fremsættes anbefalinger vedrørende prøveudtagning og analysemetoder.

(4) Det bør derfor anbefales at overvåge N-NA'er i fødevarer, at identificere de faktorer, der resulterer i et højt indhold heraf, og at indsamle flere oplysninger om de foranstaltninger, der anbefales truffet for at undgå eller reducere forekomsten af N-NA'er i disse fødevarer –

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

1) Medlemsstaterne bør i samarbejde med ledere af fødevarevirksomheder overvåge forekomsten af N-NA'er eller i det mindste TCNA'er i fødevarer, navnlig i saltede kødprodukter, forarbejdet fisk, alkoholholdige drikkevarer, forarbejdede grøntsager, forarbejdet korn, mælk og mejeriprodukter samt gærede, syltede og krydrede fødevarer.

2) Det anbefales at udtage prøver med henblik på overvågning i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EF) nr. 333/2007 ([2]). Analysemetoder bør baseres på tandemmassespektrometri (MS/MS) kombineret med enten væskekromatografi (LC-MS/MS) eller gaskromatografi (GC-MS/MS). Hvis der anvendes påvisning via termisk energianalysator (TEA) eller andre analysemetoder, bør der foreligge dokumentation for, at de genererer pålidelige resultater for de enkelte N-NA'er.

([1]) EFSA's CONTAM-panel (EFSA's Ekspertpanel for Forurenende Stoffer i Fødevarekæden), Scientific Opinion on the risk assessment of N-nitrosamines in food. *EFSA Journal* 2023; 21(3):7884, s. 278, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.7884.

([2]) Kommissionens forordning (EF) nr. 333/2007 af 28. marts 2007 om prøveudtagnings- og analysemetoder til kontrol af indholdet af sporstoffer og procesforureninger i fødevarer (EUT L 88 af 29.3.2007, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj).

3) Kvantificeringsgrænsen (LOQ) bør være lavere end 1 µg/kg ved bestemmelse af forekomsten af hvert enkelt TCNA, bortset fra NSAR, og ikke højere end 5 µg/kg for andre N-NA'er. For så vidt angår NSAR bør LOQ'en være så lav som muligt.

4) Medlemsstaterne bør i samarbejde med ledere af fødevarevirksomheder foretage undersøgelser for at påpege de faktorer, der fører til et højt indhold af N-NA'er i fødevarer, og bør indsamle oplysninger om de foranstaltninger, der skal træffes for at undgå eller reducere forekomsten af N-NA'er i de pågældende fødevarer.

5) Medlemsstaterne og ledere af fødevarevirksomheder bør indsende de indsamlede data til autoriteten, således at disse data kan samles i én database i overensstemmelse med kravene i autoritetens vejledning om standardprøvebeskrivelse for fødevarer og foder og autoritetens supplerende specifikke rapporteringskrav ([3]). For så vidt angår forarbejdet kød og andre forarbejdede fødevarer, bør de indberette, om nitrater eller nitritter er blevet anvendt som fødevaretilsætningsstoffer. Ved indberetning af summen af TCNA bør den indberettede sum ud over niveauerne for de enkelte N-nitrosaminer være den nedre sum (lower bound sum) af de enkelte N-nitrosaminer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. oktober 2026.

På Kommissionens vegne
Olivér VÁRHELYI
Medlem af Kommissionen

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.